

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtiovarainministeriön asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2026 annetun valtiovarainministeriön asetuksen muuttamisesta

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta valtiovarainministeriön asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2026 annetun VM:n asetuksen muuttamisesta.

Muutosasetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, miltä tahoilta jatkossa peritään maksu luonnollisen henkilön tunnistuspalvelun ja asiointivaltuuspalvelun käytöstä, ja miltä tahoilta maksut voidaan jättää perimättä. Maksuasetuksen muutokset perustuvat pääosin hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain 571/2016 vuoden alussa voimaan tulleisiin muutoksiin.

Tausta

Laki Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta (1116/2025) ja laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain 5 ja 25 §:n muuttamisesta (1117/2025) tulivat voimaan 1.1.2026. Tukipalvelujen kustannuksia ja niistä perittäviä maksuja koskevaa sääntelyä muutettiin siten, että DVV voisi jättää maksun perimättä luonnollisen henkilön tunnistuspalvelun ja asiointivaltuuspalvelun julkisoikeudellisesta käytöstä muun muassa eräiltä viranomaisilta, valtioelimiltä ja julkista hallintotehtävää hoitavilta. Lakimuutosten myötä on tarkoitus alkaa periä maksuja mainituista palveluista muilta käyttäjäorganisaatioilta sekä maksuttomaan käyttöön oikeutetuiltakin muussa kuin julkisoikeudellisessa toiminnassa. Toistaiseksi luonnollisen henkilön tunnistuspalvelun ja asiointivaltuuspalvelun käytöstä ei peritä maksuja.

Tukipalvelulain 25 §:n 4 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset niistä käyttäjäorganisaatioista, joilta maksu 25 §:n 1 momentin perusteella jätetään perimättä. Tämän vuoksi asetukseen ehdotetaan muutoksia, joilla säädettäisiin, mitkä viranomaiset, valtioelimet ja muut julkista hallintotehtävää hoitavat olisivat oikeutettuja maksuttomiin palveluihin.

Tavoitteet

Muutoksilla on tarkoitus osaltaan mahdollistaa Digi- ja väestötietoviraston säästötavoitteiden toteuttamista kasvattamalla viraston maksullisen toiminnan tuottoja siten, että se saisi tuottamistaan tukipalveluista maksuperustelain mukaisen maksun sellaisilta muilta kuin viranomaiskäyttäjäorganisaatioilta, joita ei merkittävässä määrin rahoiteta valtion varoista.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunnot pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/1874/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen: kirjaamo.vm@gov.fi tai postitse osoitteeseen:

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/1874/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (vm.fi/hankkeet tunnuksella VM003:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa. Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 2.3.2026.

Lainvalmistelun kuulemisoppaan (Valtioneuvoston julkaisuja 2025:88) mukaan lausuntomenettelyyn varataan aikaa vähintään kuusi viikkoa ja laajoissa hankkeissa vähintään kahdeksan viikkoa. Lausuntoaika voi olla lyhyempi vain perustellusta syystä, joka mainitaan lausuntopyynnössä sekä hallituksen esityksessä taikka asetuksen tai määräyksen esittelymuistiossa. Tässä tapauksessa perusteltuna syynä ohjeistettua vähimmäisaikaa lyhyemmälle lausuntoajalle on tapauskohtaisen kokonaisharkinnan perusteella se, että esitettävän asetusmuutoksen pääasialliset vaikutukset ovat lausunnonantajien näkökulmasta selvitettävissä helposti ja nopeasti. Aetusmuutoksen keskeisenä sisältönä on yksityiskohtainen ja esimerkein perusteltu luettelo niistä valtion ja kuntien viranomaisista ja muista julkista tehtävää hoitavista yhteisöistä, joilla olisi oikeus saada asetuksessa säädettyjä suoritteita maksuttomasti. Lausunnonantajat voivat ottaa kantaa tähän säännösehdotukseen suhteellisen nopealla aikataululla. Lisäksi valmistelun aikana on jo pidetty yhteyttä eräisiin yhteisöihin ja muihin sidosryhmiin, joiden toiminnan näkökulmasta ehdotettavalla asetusmuutoksella on merkitystä.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa:

Lainsäädäntöjohtaja Jouko Narikka, puh. 02955 30017, jouko.narikka(a)gov.fi
Erityisasiantuntija Tiia Jalonen, puh. 02955 30012, tiia.jalonen(a)gov.fi

Linkit

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2025/1272?language=fin>

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2025/1272?language=swe>

Liitteet:

[Lausuntopyynnön liite_DVV muutosasetus 6.2.2026.pdf](#)

[Bilaga_förordning 6.2.2026.pdf](#)

[Lausuntopyynnön liite_Perustelumuistio DVV_muutosasetus_6.2.pdf](#)

Jakelu:

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Apteekkariliitto
Digi- ja väestötietovirasto
Eläketurvakeskus

Finanssiala ry
Hyvil Oy
Kansaneläkelaitos
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kuntaliitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Maatalousyrittäjien eläkelaitos
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Puolustusministeriö
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI
Taiteen perusopetusliitto
Tasavallan presidentin kanslia
Työ ja elinkeinoministeriö
Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö
Ulkoministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Vapaan sivistystyön ry
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kärkkäinen Olli
Valtiovarainministeriö

Jalonen Tiia
Valtiovarainministeriö